

DİLA'NIN SİZE BİR MESAJI VAR!

Seranın İçindeki Kıbrıs

Birçok zararlı gazın doğaya salınmasıyla birlikte dünya bir seranın içi gibi ısınır. Zaten yayılan bu zararlı gazlara sera gazı adı verilir. Teknecek bu zararlı sera gazlarının Kıbrıs'ta yayılmasına en çok katkıda bulunan yerlerden biridir. Gerçek enerjiyi üretmek için aslında birçok yenilenebilir enerji kaynağı Kıbrıs'ta bulunmaktadır, örnek olarak ülkemizden eksilmeyen güneşi verebiliriz. Üstelik yenilenebilir enerji kaynakları doğaya zarar vermez, insanların sağlıklarını olumsuz yönde etkilemez ve asla tükenmez.

Bu sene bazı sebze ve meyvelerin geçmiş yıllara göre daha kalitesiz ve az miktarda

olduğunu fark ettiniz mi? Bunun sebebini hiç merak ettiniz mi? Ya da yaz aylarının daha sıcak, kış aylarının daha yağışlı ve soğuk olduğunu hissettiniz mi? Bunun sebebi küresel ısınma sonucu ortaya çıkan iklim değişikliğidir. Fosil yakıtların tüketimi sonucu Kıbrıs her geçen yıl daha da ısınmakta, insan ve hayvan yaşamlarını etkilemekte ve hasatları kalitesizleştirip, üretimlerine engel olmaktadır.

Peki, biz bu süreci yavaşlatmak için ne yapabiliriz?

Gerektiğinden fazla enerji harcamayabiliriz, fosil yakıt tüketimini elimizden geldiğince azaltabiliriz. Enerji kaynağımızı değiştirip yenilenebilir enerji kullanabiliriz, değiştiremiyorsak tüketici değil üretici

olabiliriz. Tükettiklerimizden geri kalan atıkları da geri dönüştürebiliriz. ÇADER(Çatalköy'ü Geliştirme ve Kültür Derneği) bu konularda halkı bilinçlendirmek ve eğitmek için birçok etkinlik düzenlemekte. Köyün içinde pilot bölgeler seçip atıkları ayrıştırıp geri dönüşüme hazırlamaktadır. Evet, belki biz bu gezegende misa-

firiz fakat bizim çocuklarımız ve torunlarımızın yaşayabileceği sağlıklı bir dünya bırakmalıyız. Geçmişte yapılan hataların vebalini genç insanlar ödememeli. Bütün sorunlar bir gecede, bir kişiyle çözülemez ama her adım hedefe yaklaştırır. Küçük adımlar büyük kazanımları getirir, kendimizi eğitmek ve geliştirmek için geç değil.

Dila Yurdadöner Yaş 16

EKOSİSTEMLER VE BİYOÇEŞİTLİLİK

Ekosistemler

Ekosistem, bir alanda bulunan canlılar ile bunları saran cansız çevrelerinin karşılıklı ilişkileri ile meydana gelen ekolojik sistemdir.

Biy çeşitlilik

Biy çeşitlilik bir bölgeyi oluşturan canlıların türlerinin ve çeşitlerinin sayıca zenginliğidir. Buna hayvanlar, bitkiler, bakteriler, mantarlar ve aklınıza gelebilecek tüm canlılar dahildir.

Biy çeşitliliğin sürdürülebilir olması büyük önem taşımaktadır. Sağlıklı bir biyo çeşitlilik daha temiz bir havaya, daha temiz suya ve daha az çevre kirliliğine bir işarettir. Kıbrıs'ın biyo çeşitliliği çok iyi bir düzeydedir fakat onu kaybetmek üzereyiz. Her yeni inşaat, birçok canlı yaşam alanının yok olmasına sebep oluyor. Daha iyi bir ekonomiye sahip olabilmek için tabii ki yeni inşaatlara ihtiyacımız var fakat bu kadar fazla olması gerçekten gerekli mi? Hepimiz çevremizde birçok tamamlanmamış, boş evleri ve dükkanları görüyoruz. İhtiyacımız olan tek şey planlı inşaatlar. Çatalköy çok önemli bir kuş alanı bölgesinde konumlanmıştır. 2012'de, KUŞKOR ve Birdlife Cyprus işbirliğinde Beşparmak Dağları'nda yapılan araştırmanın ardından Önemli Kuş Alanı olarak belirlenmiştir. Natura 2000 için yapılan diğer araştırmalarda ise Beşparmak Dağları biyo çeşitliliğinin ne kadar zengin olduğunu kanıtladı. Beşparmak Sıra Dağları, Kıbrıs'ın biyo çeşitliliği açısından oldukça büyük

önem taşır. Bu yüzden de bu bölgeleri nasıl geliştireceğimize dikkat etmemiz gerekir. Ayrıca, gelecek nesillere bu gezegeni bulduğumuz gibi bırakma sorumluluğumuz da var. Torunlarımız da bizim gördüğümüz bitkileri ve hayvanları görme fırsatı bulabilmeli. Şu anda dünya birçok olağanüstü türü kaybediyor ve bu kayıplar çok hızlı oluyor. Ekosistemde dengesizliklere yol açan bu sorun, daha fazla kayıplar vereceğimizin önemli bir işaretçisidir. Bunca kaybın başlıca sebepleri iklim değişikliği ve, inşaat ve tarım alanı yaratmak için yok ettiğimiz doğal alanlardır. Biz bu canlıların doğalarını ve evlerini yok ediyoruz. Artık bitkiler ve hayvanlar modern tıp alanında sıkça kullanılıyor. Örneğin, şu an sürdürülen bir çalışmada, akrep zehrinin bazı kanser türlerini tedavi etmek için nasıl kullanılabileceği araştırılıyor. Bu yaşam formlarını yok ederek, belki de kendimizi birçok tedaviden mahrum bırakıyoruzdur.

Biz ne yapabiliriz?

İnşaat ve tarım amaçlı arazi temizliğinden mümkün olduğu kadar kaçınılabilir, fakat muhakkak yapılması gerekirse de kaybedilen ağaçların yerine yenilerini dikiyoruz. Dere yataklarına inşaat yapmaktan kaçınarak, şiddetli yağmurlar sonrasında malımıza veya mülkümüze gelebilecek herhangi bir zarardan da kaçınmış oluruz. Tabiat ana her zaman yolunu bulur ve biz de onun önünü kesmediğimizden emin olmalıyız.

